

[Gert Petersen]

ikke fra et stort folkeflertal, men fra 4 pct. i befolkningen i det pågældende område, nemlig fra de hvide. Det oprør stillede Ian Smith sig i spidsen for, og det blev ejendommeligt nok velsignet og velsignes i dag af de partier her i tinget, som ellers i almindelighed forfærdes over oprør, mangel på lovlighed osv.

Man må da også sige, at oprøreren Ian Smith blev langt bedre behandlet, end, om jeg så må sige, afrikanske oprørere var vant til. Det har vakt megen undren i det sorte Afrika. Efter det de havde oplevet i Kenya, i Algeriet og i en række andre lande, når det sorte flertal krævede sin frihed, skulle det først kæmpe for at opnå frihed, og til sidst lykkedes det altså. Men da Ian Smith gjorde oprør sammen med sine 4 pct., skete der ikke andet, end at den britiske regering indankede sagen for De Forenede Nationer. Der var ikke tale om nogen militær ekspedition, som blev sendt ud for at slå oprøret ned osv., som i så mange andre tilfælde, men sagen blev altså indanket for De Forenede Nationer, og FN's sikkerhedsråd besluttede som en bindende beslutning for medlemsstaterne i henhold til FN-pagten at fordømme Ian Smiths oprør og påføre Rhodesiaområdet internationale sanktioner.

Denne beslutning er, hvis ikke jeg tager meget fejl, bindende for Danmark, indtil den er ophævet. Den er besluttet i henhold til FN's pagt, som vi har underskrevet. Det, som man nu opfordrer til, er ikke alene, at vi skal støtte en oprører og have sympati for et oprør mod de 96 pct. af befolkningen, men oven i købet at vi skal begå traktatbrud. Det er ganske interessante holdninger, som de ellers meget ordensglade partier nu indtager her i dette folketing.

Ian Smith blev mødt af modstand, også militær modstand. Den kom fra den undertrykte befolkning, de 96 pct. af befolkningen i det område, der kaldtes Sydrhodesia, det, som vi i dag kalder Zimbabwe. Det tvang ham til sidst til tilbagetog. Han var klar over, at kombinationen af sanktioner og indre urolighed kunne det lille mindretal alligevel ikke klare sig over for. Derfor gik han i forhandlinger, og i den forbindelse kom der også fra USA og Storbritannien en plan, som til dels via FN blev forelagt for ham. Denne plan, som gik ud på at gennemføre én mand én stemme-princippet under FN-overvågning og en overgangsregering, blev som forhandlings-

grundlag accepteret af Den patriotiske Front. Hvad sagde Ian Smith? Han kunne ikke acceptere den. Det er ikke bare noget, jeg står og finder på, det er udenrigsministerens ord tidligere i dag – jeg citerer:

»Endvidere siger Den patriotiske Front, at når Salisbury-styret ikke vil forhandle på grundlag af den britisk-amerikanske plan, og når USA og Storbritannien ikke kan formå Salisbury til det, ja, så ser den ingen anden udvej end at forsætte kampen mod det, som den betragter som et maskeret hvidt mindretalsstyre.«

Det er jo sagen. Her er ikke tale om, at man står over for et fremskridt i det, som er sket med dette valg. Der er tale om, at man har blokeret, hvad der kunne være en demokratisk udvikling under FN-overvågning, og det har Smith-styret sagt nej til, fordi det naturligvis for Smith-styret drejer sig om med andre midler at bevare de 4 pct.s herredømme over de 96 pct. Derfor den særlige valgordning, som hr. Ninn-Hansen mente vi kunne lære af – de konservative havde jo også fornøjelse af den i sin tid – og derfor er, som det diplomatisk hedder i den udenrigsministerielle redegørelse, forsvar, politi, domstole og administration i meget betydeligt omfang unddraget politisk kontrol. Det, som det betyder, er ikke, at det er undraget enhver politisk kontrol, men naturligvis at det er underlagt de 4 pct.s kontrol. Det kalder jeg at forevige mindretalsstyret maskeret som et demokrati.

Jeg vil holde på, at der er mere demokrati, uendelig meget mere demokrati, i et etpartiland som Tanzania, hvor der er en åben og fri meningsbrydning, eller Kenya, end der er i diktatorlandet Rhodesia, som er forblevet et diktatorland trods den demokratiske sminke.

Jeg synes også, det var en ganske interessant udtalelse, hr. Erhard Jakobsen kom med, da han sagde, at dér var endelig et land i Afrika, hvor der var afholdt et valg, der meget minder om vore valg. Undskyld, men det sagde hr. Erhard Jakobsen; jeg skrev det ned, og jeg skrev det ned i margenen af udenrigsministerens redegørelse, hvor han siger – og jeg citerer:

»... så skal vi ikke glemme, at valget kun var et valg mellem de partier, der støtter den interne aftale, at det fandt sted under en meget omfattende pressecensur, at de partier, der er imod den interne aftale, er blevet for-